

Tisková zpráva:

Výstava „Historie školních budov. Od tereziánských reforem po současnost“ v Národním pedagogickém muzeu

Vývoj školních budov od tereziánských reforem po současnost představí na nové výstavě Národní pedagogické muzeum a knihovna J. A. Komenského. Výstava je přístupná od pátku 7. 10. a potrvá až do 31. 8. 2017.

Národní pedagogické muzeum a knihovna J. A. Komenského zve na novou výstavu s názvem **Historie školních budov. Od tereziánských reforem po současnost**. Předmětem výstavy jsou budovy **základních škol** a jejich proměny v období od zavedení povinné školní docházky roku 1774 až po současnost. Z teritoriálního hlediska jsou sledovány budovy na území Českých zemí (tj. Čechy, Morava a Slezsko), v době existence Československa i na Slovensku.

Cílem výstavy je sledovat vývoj školních budov primárně s ohledem na organizaci školství a proměny obsahu výuky, tedy z pohledu dějin školství, nikoliv z hlediska uměleckohistorického. Zatímco výstava je založena převážně na prezentaci bohaté fotodokumentace ze sbírek Národního pedagogického muzea, podrobný rozbor všech předpisů, pedagogických a hygienických požadavků na školní budovy je obsahem stejnojmenné doprovodné publikaci. Jelikož celkové zpracování tématu zatím v oblasti historie školství chybí, výstava – spolu s publikací – mají ambici tento nedostatek nahradit.

Výstava má dvě tematické roviny. Hlavní linii tvoří vlastní předmět výstavy, tedy školní budovy, s částmi *Od chaloupky k paláci* (od vydání Všeobecného školního řádu v roce 1774 do vzniku Československa roku 1918), meziválečnému školství se věnuje část *Tradice i moderna*, vývoji školních budov po 2. světové válce do roku 1989 je věnována část *Typizace a unifikace* a období od roku 1989 nese název *Rekonstrukce a nové funkce*.

Druhou tematickou linii tvoří část souhrnně nazvaná *Proměny školních prostor*, kde návštěvník může zhlédnout vývoj vzhledu školních tříd, chodeb a šaten, tělocvičen, kabinetů, sboroven apod. Zvláštní místo je věnováno i otázce bydlení učitelů.

Výstavní panely jsou doplněny i trojrozměrnými předměty – papírovými modely školních budov, které Národní pedagogické muzeum získalo díky spolupráci se sdružením Papirovaarcheologie.cz, Muzeem papírových modelů v Polici nad Metují i soukromými sběrateli. U příležitosti výstavy vznikly i dvě nové vystřihovánky: První je model staré školy ve Staré Pace (roubená chalupa z roku 1790), druhou vystřihovánkou je model jakési „ideální“ školy - jako předloha v tomto případě sloužily tři reálné stavby, z nichž byly vybrány určité typické rysy. Tato vystřihovánka byla navržena tak, aby její sestavení bylo co nejjednodušší a návštěvníci si mohli model sami sestavit v rámci prohlídky výstavy (součástí výstavních prostor je i místnost poskytující zázemí pro tvoření). Vystřihovánka je k dispozici ve dvou provedeních: první je barevné, druhé

**NÁRODNÍ PEDAGOGICKÉ
MUZEUM A KNIHOVNA
J. A. KOMENSKÉHO**

**Národní pedagogické muzeum
a knihovna J. A. Komenského**

Valdštejská 20, 118 00 Praha 1
tel.: 257533455, Tel./Fax.: 257530661
e-mail: pedagog@npmk.cz, <http://www.npmk.cz>

pouze s vyznačenými obrysovými liniemi, takže dětem může zároveň sloužit jako omalovánka. K výstavě jsou k dispozici i pracovní listy.

Součástí výstavy jsou audionahrávky s úryvky slavnostních řečí pronesených u příležitosti otevírání nových školních budov i vzpomínkami učitelů z 19.–20. století na to, v jakých podmínkách vyučovali. Výstava je doplněna promítáním desetiminutové smyčky z dokumentárních filmů zachycujících školní vyučování na různých školách v době první republiky (zapůjčeno laskavostí Národního filmového archivu).

U příležitosti výstavy Národní pedagogické muzeum zprovoznilo webovou stránku npmk.cz/skolnibudovy, která bude ve spolupráci s veřejností postupně naplňována fotodokumentací školních budov po celé republice. Zájemci budou moci zasílat jak současné fotografie škol (ať už exteriérů či interiérů), tak historické snímky na mailovou adresu skolnibudovy@npmk.cz. Zaměstnanci muzea fotografie následně vloží do interaktivní mapy ČR, v níž budou moci návštěvníci webu vyhledávat a prohlížet budovy dle různých kritérií.

Výstava: *Historie školních budov. Od tereziánských reforem po současnost.*

Doba trvání: 7. 10. 2016 – 31. 8. 2017

Otevírací doba: Út – Ne 10:00 – 12:30, 13:00 – 17:00

Vstupné: 60 Kč, snížené 30 Kč (děti, studenti, důchodci, ZTP)

Národní pedagogické muzeum a knihovna J. A. Komenského

Valdštejská 20

118 00 Praha 1

tel.: 257 533 455

www.npmk.cz

Kontaktní osoby:

PhDr. Markéta Pánková, ředitelka muzea (pankova@npmk.cz, tel. 257 533 455)

PhDr. Jan Šimek, Ph.D., spoluautor výstavy (simek@npmk.cz, tel. 608 265 009)